

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 73

van **NADIA SMINATE**

datum: 6 november 2014

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Audit Vlaanderen - Audits lokale besturen

Audit Vlaanderen werd opgestart op 1 januari 2014 en de eerste organisatieaudits voor lokale besturen gingen volgens zijn website van start in maart 2014. In 2014 zijn er een twintigtal gepland en veertien zijn al gestart of afgelopen. De criteria voor deze eerste reeks waren betrokkenheid bij BBC-pilots (beleids- en beheerscyclus). Er staat ook dat er een thema-audit komt bij de lokale besturen over de inkomende financiële stromen.

1. Zijn voor de volgende jaren criteria vastgelegd voor selectie? Is er een geografische verdeling, per grootte, zijn er speciale triggers van elders die mee in overweging worden genomen? Ik lees ook dat rekening gehouden wordt met die gemeenten die al met zelfevaluatie begonnen zijn. Hoe gebeurt dat? Komen zij vlugger aan de beurt, of juist later?
2. Wanneer is de planning voor 2015 klaar?
3. Zullen in het jaarverslag van Audit Vlaanderen ook algemene bevindingen worden gepubliceerd? Want de verslagen worden wel aan de lokale instantie overgemaakt, maar mogelijk zijn er gemeenteoverschrijdende bevindingen?
4. De helft van de kostprijs is ten laste van de lokale besturen en wordt verrekend via een afhouding van het Gemeente- en Provinciefonds. In het jaarverslag staat dat dit recurrent 45 % van het Gemeentefonds is en 5 % van het Provinciefonds.

Als het Provinciefonds wordt opgeheven, hoe wordt dit dan aangepast?

5. Wanneer is de aangekondigde thema-audit gepland? Waarom dit thema en waarvoor zullen de resultaten worden gebruikt?
6. Wanneer is de eerste provincie ingepland voor een organisatorische audit?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 73 van 6 november 2014

van **NADIA SMINATE**

1. Sinds 1 januari 2014 is Audit Vlaanderen operationeel als auditinstantie voor de lokale besturen in Vlaanderen. Audit Vlaanderen voert hierbij drie soorten audits uit:
 - organisatie-audits, waarbij de management- en de ondersteunende processen van de organisatie worden geëvalueerd. De Leidraad Organisatiebeheersing is hiervoor het kader. Deze audits vinden plaats in lokale besturen waar minstens één van de organisaties (gemeente of OCMW) BBC-piloot van 2011 of 2012 is. Verder zijn er wat grootte of ligging betreft geen specifieke criteria;
 - forensische audits, naar aanleiding van aanwijzingen voor fraude binnen de organisatie. Deze audits kunnen worden opgestart na een vooronderzoek van de aanwijzing;
 - thema- of detectie-audits, waarbij gefocust wordt op één afgebakend thema of risico. Deze audits worden steeds uitgevoerd bij meerdere lokale besturen. Naast de individuele rapporten van de betrokken besturen wordt ook een omvattend rapport opgemaakt met overkoepelende vaststellingen en aanbevelingen. De selectie van besturen waar deze audits plaatsvinden, gebeurt aan de hand van een aantal parameters, zodat deze audits plaatsvinden in organisaties waar een audit relevant kan zijn. Tegelijkertijd is de selectie zo georganiseerd dat de besturen toch vol-doende representatief zijn voor de globaliteit van de lokale besturen in Vlaanderen. Een thema-audit die momenteel reeds lopende is, heeft betrekking op de 'gemeentelijke belastingen en retributies' (oorspronkelijke benaming: 'inkomende financiële stromen').

Als er een organisatie-audit wordt uitgevoerd in een lokaal bestuur dat recent een zelfevaluatie heeft doorlopen, past Audit Vlaanderen een aangepaste methodiek toe. De doorlichting spitst zich dan toe op de vraag of voor het uitvoeren van de zelfevaluatie een degelijke werkwijze werd gehanteerd. Daarnaast worden een aantal punten geëvalueerd, die essentieel zijn voor een degelijke organisatiebeheersing. Het is dus niet de bedoeling van Audit Vlaanderen om alle punten uit de zelfevaluatie opnieuw te onderzoeken. Organisaties die een zelfevaluatie hebben uitgevoerd komen niet specifiek vroeger of later aan bod in de planning. Wel is het zo dat wanneer een zelfevaluatie lopende is, Audit Vlaanderen niet intervenueert in dit traject; er wordt dus geen audit opgestart wanneer een zelfevaluatie lopende is en die binnen een redelijke termijn wordt afgerond.

2. Op de vergadering van 14 november 2014 besliste het Auditcomité van de lokale besturen, op voorstel van Audit Vlaanderen, dat er gewerkt zal worden met een planning voor het eerste en het tweede semester. Wat het eerste semester betreft, is de planning vastgelegd. Voor het tweede semester zal de planning definitief vastgelegd worden in de vergadering van het Auditcomité van 21 mei 2015.
3. Er zal een omvattend rapport opgemaakt worden van de bevindingen van de organisatie-audits. Hetzelfde geldt voor de resultaten van de thema-audit 'gemeentelijke belastingen en retributies'. In welk format dat gebeurt (jaarverslag en/of apart rapport) is nog niet beslist.

4. Deze aangelegenheid behoort tot de bevoegdheid van Vlaams minister Liesbeth Homans, die onder meer bevoegd is voor binnenlands bestuur.
5. De thema-audit 'gemeentelijke belastingen en retributies' (oorspronkelijke benaming: 'inkomende financiële stromen') is opgestart. De audit zal uitgevoerd worden in 20 gemeenten. De eerste audit ving aan in oktober 2014. De bedoeling is dat aan het einde van het eerste semester van 2015 het grootste gedeelte van de 20 audits is afgerond. Voor elk van de audits zal een individueel rapport voor de betreffende gemeente opgesteld worden. Daarnaast zal in de zomer van 2015 een syntheserapport opgemaakt worden. In dit rapport zal een omvattend beeld geschetst worden van de sterktes en zwaktes op het vlak van de gemeentelijke belastingen en retributies in Vlaanderen. Zo mogelijk zullen in dit rapport eveneens aanbevelingen geformuleerd worden met betrekking tot beleid, ondersteuning, vorming, ...

De reden om een audit op te starten over dit thema ligt voor de hand. Naar aanleiding van onderzoek en gesprekken met diverse belanghebbenden (gemeentesecretarissen, financieel beheerders en koepelorganisaties) bleek dat de gemeentelijke belastingen en retributies geen onbelangrijke inkomstenbron zijn voor de lokale besturen in Vlaanderen. Het gaat om gemiddeld 1.320.558.442 euro per jaar in de periode 2014-2019 en komt overeen met gemiddeld 11,39 % van de totale inkomsten. Op de omvang van de overige inkomsten (bv. Gemeentefonds, aanvullende personenbelasting) heeft een lokaal bestuur minder of geen vat. Gelet op de uitdagingen op financieel gebied voor veel gemeentebesturen, is het dus wenselijk dat zij ook op het gebied van gemeentelijke belastingen en retributies zo goed mogelijk georganiseerd zijn en zo weinig mogelijk middelen verliezen. Daarnaast gaven verschillende belanghebbenden tijdens interviews aan dat er een aanvoelen is dat de interne organisatie op dit punt in veel lokale besturen versterkt kan worden. Om aan deze vraag tegemoet te komen, heeft Audit Vlaanderen aan het Auditcomité van de lokale besturen voorgesteld om een thema-audit op te starten over dit onderwerp.

6. Op de vergadering van 5 september 2014 besliste het Auditcomité van de lokale besturen, op voorstel van Audit Vlaanderen, om voorlopig geen organisatie-audits uit te voeren bij de provincies, gelet op de grote veranderingsprocessen die zij zullen doorlopen.